

SESSION ORDINAIRE 2017-2018

22 MARS 2018

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**PROPOSITION D'ORDONNANCE
SPÉCIALE**

visant à introduire la faculté de créer des commissions mixtes composées de citoyens tirés au sort et de députés bruxellois

(déposée par Mmes Magali PLOVIE (F), Zoé GENOT (F) et M. Bruno DE LILLE (N))

Développements

Les enjeux du désenchantement démocratique, de la crise de confiance envers les institutions, du fossé entre les citoyens et leurs représentants sont essentiels (cf. taux d'abstention en hausse, enquêtes régulières). S'il est nourri par une série de facteurs, ce désenchantement doit en tout cas faire l'objet d'une attention prioritaire et constante de la part des représentants politiques et, plus largement, de l'ensemble des citoyens.

Afin de contribuer à renouveler la démocratie, la présente proposition a pour objet de consacrer la faculté pour le Parlement de prendre l'initiative de créer des commissions mixtes, composées de citoyens tirés au sort et d'élus, afin de débattre et de formuler des recommandations sur des enjeux de société.

Objectif et moyens

L'objectif des commissions mixtes composées de citoyens tirés au sort et de députés, est de débattre de questions de société et de formuler des recommandations ou des avis. Elles reçoivent un appui méthodologique en vue de faciliter le débat et la formulation des expressions par chacun de ses membres. Les recommandations et avis pourront, le cas échéant, donner lieu à des propositions de résolution ou

GEWONE ZITTING 2017-2018

22 MAART 2018

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**VOORSTEL VAN BIJZONDERE
ORDONNANTIE**

tot invoering van de mogelijkheid om gemengde commissies op te richten die bestaan uit bij loting aangewezen burgers en uit Brusselse volksvertegenwoordigers

(ingediend door mevrouw Magali PLOVIE (F), mevrouw Zoé GENOT (F) en de heer Bruno DE LILLE (N))

Toelichting

De ontgoocheling over de democratie, de vertrouwenscrisis jegens de instellingen en de kloof tussen de burgers en hun vertegenwoordigers vormen een fundamentele uitdaging (cfr. het toenemende aantal mensen dat bij verkiezingen niet aan de opkomstplicht voldoet, geregelde enquêtes). Die ontgoocheling komt voort uit een reeks factoren, maar moet in ieder geval prioritair en permanent aandacht krijgen van de politieke vertegenwoordigers, maar algemener ook van alle burgers.

Teneinde bij te dragen tot de hernieuwing van de democratie, strekt dit voorstel ertoe het Parlement de mogelijkheid te bieden het initiatief te nemen om gemengde commissies op te richten, bestaande uit bij loting aangewezen burgers en uit volksvertegenwoordigers. In die commissies kunnen aanbevelingen over maatschappelijke uitdagingen worden besproken en aangenomen.

Doel en middelen

De gemengde commissies met bij loting aangewezen burgers en volksvertegenwoordigers hebben tot doel het debat te voeren over maatschappelijke vraagstukken alsook aanbevelingen of adviezen te formuleren. Zij krijgen methodologische ondersteuning om het debat en de vertolking van eenieders standpunt in goede banen te leiden. De aanbevelingen en adviezen kunnen natuurlijk,

d'ordonnance. Les thèmes soumis à la délibération d'une commission mixte sont déterminés par le Parlement.

Par ailleurs, en vue de favoriser l'implication du grand public et de la société civile aux débats qui se tiendront au sein de la commission mixte réunissant citoyens tirés au sort et députés, toute personne ou tout organisme intéressé aura la possibilité d'exprimer d'initiative une opinion sur l'enjeu soumis à la délibération de la commission. Les commissions pourront aussi lancer un appel à contributions via les médias et les réseaux sociaux afin de récolter les opinions et les propositions des citoyens et de la société civile sur les enjeux de société soumis à délibération. Dans cette perspective, le site internet du Parlement sera utilisé afin de maximiser l'interaction avec le grand public et pour assurer la retransmission des débats en direct.

Les travaux des commissions mixtes sont accompagnés par un comité méthodologique, notamment dans les domaines suivants :

- les opérations de tirage au sort des citoyens, avec des garanties de totale impartialité et d'absolue transparence ;
- la constitution d'un portefeuille de documents ou de tout autre moyen permettant l'information utile des membres de la commission sur les thèmes examinés, avec une attention particulière apportée à l'accessibilité des informations fournies ;
- l'accompagnement dans l'organisation et l'animation des débats afin de faciliter l'expression de tous les membres de la commission.

Ce comité sera rémunéré pour ses travaux, selon un cahier des charges déterminé au préalable. Le Parlement sera chargé de la désignation de ce dernier. Les travaux des commissions mixtes feront l'objet d'un rapport, rédigé par un membre citoyen tiré au sort et un membre député. Outre la retranscription des débats tenus en commission mixte sur le sujet soumis à délibération, le rapport contiendra en guise de conclusions les recommandations et avis de la commission. Lorsqu'un quart au moins des membres présents ne partagent pas les recommandations et avis contenus en conclusion du rapport, celui-ci pourra être complété par une mention relatant l'opinion minoritaire. Enfin, le rapport ainsi que les recommandations ou avis qui en découlent seront présentés, débattus et votés en séance plénière.

zo nodig, leiden tot voorstellen van resolutie of ordonnanties. Het Parlement beslist welke thema's voor beraadslaging aan de gemengde commissie zullen worden voorgelegd.

Om het publiek en het maatschappelijk middenveld meer te betrekken bij de debatten in de gemengde commissies die bij loting aangewezen burgers en volksvertegenwoordigers verenigen, zal elke geïnteresseerde persoon of instelling op eigen initiatief een standpunt kunnen formuleren over de aangelegenheid die ter beraadslaging aan de commissie zal worden voorgelegd. De commissies zullen eveneens een beroep kunnen doen op de audiovisuele media en de sociale netwerken om de standpunten en de voorstellen te verzamelen van burgers en van middenveldorganisaties die zich toeleggen op de maatschappelijke uitdagingen die ter beraadslaging worden voorgelegd. Daartoe zal de website van het Parlement worden gebruikt om te komen tot een zo groot mogelijke interactie met het brede publiek en om zo nodig de debatten live te streamen.

De werkzaamheden van de gemengde commissies zullen worden begeleid door een methodologisch comité, met name op de volgende gebieden :

- de loting van burgers, met de garanties voor volstrekte onpartijdigheid en transparantie ;
- het aanleggen van een documentenmap of enig ander hulpmiddel waarmee de commissieleden op dienstige wijze kunnen worden ingelicht over de besproken thema's, met bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid van de verstrekte informatie ;
- de begeleiding bij het organiseren en leiden van de debatten, opdat alle commissieleden zich makkelijker kunnen uiten.

Dat comité zal voor zijn werkzaamheden worden bezoldigd, volgens een vooraf vastgelegd bestek. Het Parlement zal de leden van dat methodologisch comité aanwijzen. Over de werkzaamheden van de gemengde commissies wordt een verslag uitgebracht, dat wordt geredigeerd door een bij loting aangewezen burger en door een volksvertegenwoordiger. Naast het relaas van de debatten die de gemengde commissie over het ter beraadslaging voorliggende onderwerp heeft gevoerd, bevat het verslag bij wijze van conclusie de aanbevelingen en adviezen van de commissie. Wanneer ten minste een vierde van de aanwezige leden het niet eens is met de als conclusie in het verslag vervatte aanbevelingen en adviezen, kan dat verslag worden aangevuld met een vermelding van het minderheidsstandpunt. Ten slotte worden het verslag en de eruit voortvloeiende aanbevelingen of adviezen in de plenaire vergadering voorgesteld ; daar vinden een debat en een stemming plaats.

Désignation de citoyens tirés au sort

La faculté de créer des commissions mixtes, composées en partie de citoyens tirés au sort, constitue une opportunité pour initier un travail de réflexion sous une configuration inédite, en dédoublant les représentants issus des groupes politiques, d'un certain nombre de citoyens tirés au sort sur le mode des panels citoyens ou G1000, en veillant à la représentativité de ce panel comme véritable miroir de la société dans toute sa diversité.

Il sera procédé à la sélection de citoyens via une méthode d'échantillonnage fixant au préalable les critères assurant une représentation équilibrée en termes de genre, d'âge (de minimum 18 ans), de domiciliation, de niveau de formation et de niveau socio-économique, ... pour aboutir à deux groupes de citoyens : 15 effectifs et 16 suppléants. Après un pré-échantillonnage, un tirage au sort sera effectué pour déterminer la sélection finale des 15 citoyens effectifs et des 16 citoyens suppléants. Certains centres universitaires, par exemple, sont équipés pour mettre en œuvre une telle méthodologie, dans des conditions de totale impartialité et d'absolute transparence.

La commission fixera l'organisation de ses travaux. Si elle en décide, elle pourra par exemple se réunir durant le weekend. Les citoyens présents aux réunions seront défrayés et leurs frais de déplacement seront remboursés.

Présidence des commissions mixtes, quorum et vote

Les commissions mixtes peuvent être présidées soit par un membre qui a la qualité de député, soit par un citoyen tiré au sort. Il est élu en leur sein. Certaines règles relatives au fonctionnement des commissions ont été adaptées.

Commentaire des articles

Article 1er

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

Article 2

Le présent article précise la composition d'une commission mixte. Elle est composée de 30 membres issus, pour moitié, de citoyens tirés au sort et, pour autre moitié, de membres issus du Parlement régional bruxellois.

Aanwijzing van burgers bij loting

De mogelijkheid om gemengde commissies op te richten, die gedeeltelijk bestaan uit bij loting aangewezen burgers, vormt een gelegenheid om in een onuitgegeven configuratie denkoeferingen aan te vatten. De uit de politieke fracties afkomstige vertegenwoordigers worden immers aangevuld met een aantal burgers die bij loting zijn aangewezen volgens de wijze waarop dat gebeurt in de G1000-burgerpanels. Daarbij wordt toegezien op de representativiteit van dat panel als echte weerspiegeling van onze samenleving in al haar verscheidenheid.

Er zal een selectie van burgers worden gemaakt via een steekproefsysteem waarbij vooraf de criteria worden vastgesteld die een evenwichtige vertegenwoordiging moeten waarborgen wat geslacht, leeftijd (minstens 18 jaar), woonplaats, opleidingsniveau en sociaal-economisch niveau betreft, om tot twee groepen burgers te komen : 15 vaste leden en 16 plaatsvervangers. Na een voorafgaande steekproef zal een loting plaatsvinden met het oog op de definitieve selectie van 15 vaste burgers en 16 plaatsvervangers. Sommige universitaire centra beschikken over de nodige uitrusting om een dergelijke methode ten uitvoer te leggen, in volstrekte onpartijdigheid en absolute transparantie.

De commissie zal bepalen hoe ze haar werkzaamheden organiseert. Ze kan bijvoorbeeld beslissen om tijdens het weekend te vergaderen. De burgers die aan de vergaderingen deelnemen, zullen een vergoeding krijgen en hun reiskosten zullen worden terugbetaald.

Voorzitterschap van de gemengde commissies, quorum en stemming

De gemengde commissies kunnen worden voorgezeten door een lid met de hoedanigheid van volksvertegenwoordiger of door een burger die bij loting wordt aangewezen. De voorzitter wordt uit de commissieleden verkozen. Een aantal regels inzake de werking van de commissies werden aangepast.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen bijzondere commentaar uit.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt de samenstelling van een gemengde commissie. Die wordt samengesteld uit 30 leden, voor de ene helft bij loting aangewezen burgers en voor de andere helft leden van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Article 3

Les commissions mixtes peuvent se saisir de tous les sujets de société. Il revient au Parlement régional bruxellois de se prononcer sur les sujets qu'il désire voir agender dans le respect de son règlement.

Article 4

La mise en place d'un processus participatif nécessite du temps et de l'expertise. Il apparaît nécessaire de prévoir, dans le cadre de l'installation d'une commission mixte, un soutien méthodologique afin que cette commission mixte se passe dans les meilleures conditions et puisse donner les meilleurs résultats possibles. Un comité spécial peut ainsi être désigné par le Parlement avec pour mission de fournir ce soutien méthodologique.

Le Parlement est compétent pour déterminer les modalités du financement dudit comité.

Article 5

Toute personne ou tout organisme intéressé peut formuler des avis et des opinions afin de nourrir le travail de la commission mixte. Il revient au greffier de transmettre ces avis et opinions aux membres de ladite commission dans les meilleures conditions.

Article 6

La commission mixte peut organiser des auditions.

Article 7

A l'issue de son travail, il est prévu que la commission mixte rende un rapport contenant avis et recommandations sur le sujet dont elle s'est emparée.

Il est prévu que le rapport soit rédigé par deux rapporteurs issus respectivement du corps des citoyens et du corps des députés.

Par ailleurs, la commission mixte ne peut délibérer ni prendre de décision que si la majorité des membres « citoyens » et si la majorité des membres « parlementaires » se trouvent réunis.

Enfin, si au moins 8 membres de la commission mixte ne partagent pas les avis et les recommandations formulées par la commission mixte, il est possible d'ajouter la mention de cette opposition dans le rapport. Cette mention d'une opinion minoritaire doit être envoyée dans les 24 heures au greffe et doit tenir dans une page A4.

Artikel 3

De gemengde commissies kunnen alle maatschappelijke onderwerpen in behandeling nemen. Het komt het Brussels Hoofdstedelijk Parlement toe zich uit te spreken over de onderwerpen die het op de agenda wenst te zien met inachtneming van zijn reglement.

Artikel 4

Het invoeren van een participatief proces vraagt tijd en expertise. Het blijkt noodzakelijk om, in het kader van de oprichting van een gemengde commissie, methodologische ondersteuning te bieden zodat die gemengde commissie in de beste omstandigheden verloopt en de best mogelijke resultaten kan opleveren. Zo kan het Parlement een bijzonder comité aanwijzen om die methodologische ondersteuning te bieden.

Het Parlement is bevoegd om de nadere regels voor de financiering van dat comité te bepalen.

Artikel 5

Iedere geïnteresseerde persoon of instelling kan adviezen en standpunten formuleren om het werk van de gemengde commissie te inspireren. Het komt de griffier toe om die adviezen en standpunten in de beste omstandigheden aan de leden van voornoemde commissie te bezorgen.

Artikel 6

De gemengde commissie kan hoorzittingen organiseren.

Artikel 7

Na afloop van haar werkzaamheden brengt de gemengde commissie een verslag uit dat de adviezen en aanbevelingen bevat over het onderwerp dat zij heeft behandeld.

Het verslag dient te worden opgesteld door twee rapporteurs die respectievelijk uit de groep van burgers en de groep van volksvertegenwoordigers komen.

De gemengde commissie kan slechts beraadslagen en beslissingen nemen wanneer de meerderheid van haar « burgerleden » en de meerderheid van haar « parlementsleden » aanwezig zijn.

Wanneer ten slotte ten minste 8 leden van de gemengde commissie het niet eens zijn met de aanbevelingen en adviezen van de gemengde commissie, kan het verslag worden aangevuld met een vermelding van dat meningsverschil. Die vermelding van een minderheidsstandpunt moet binnen 24 uur aan de griffie worden toegezonden en moet op één A4-bladzijde passen.

Article 8

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

Article 9

Il est prévu que des suppléants soient nommés aussi bien pour les citoyens tirés au sort et selon les mêmes modalités que pour les parlementaires, en accord avec la procédure prévue par le règlement du Parlement bruxellois.

Dans les deux cas, il est prévu la nomination de 16 suppléants.

Magali PLOVIE (F)
Zoé GENOT (F)
Bruno DE LILLE (N)

Artikel 8

Dit artikel lokt geen bijzondere commentaar uit.

Artikel 9

Zowel voor de bij loting aangewezen burgers als voor de parlementsleden worden, volgens dezelfde regels, plaatsvervangende leden benoemd in overeenstemming met de procedure bepaald in het reglement van het Brussels Parlement.

In beide gevallen worden 16 plaatsvervangende leden benoemd.

PROPOSITION D'ORDONNANCE SPÉCIALE

visant à introduire la faculté de créer des commissions mixtes composées de citoyens tirés au sort et de députés bruxellois

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 118, § 2, de la Constitution.

Article 2

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale peut, chaque fois qu'il le juge utile, constituer des commissions mixtes, composées de citoyens tirés au sort et de députés bruxellois.

Les commissions mixtes sont composées de 30 personnes avec voix délibérative, à savoir :

- 15 membres tirés au sort parmi les citoyens ;
- 15 membres désignés parmi les membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale selon les modalités fixées à l'article 23.2 du Règlement du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Les membres des commissions mixtes ne peuvent pas se faire accompagner par des experts.

Article 3

Les commissions mixtes délibèrent sur tout enjeu de société déterminé par le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale. Celui-ci fixe les modalités précises relatives à leur composition, leurs attributions et leur mandat.

Article 4

Pour conduire leurs travaux, les commissions mixtes reçoivent un appui méthodologique en vue de faciliter le débat et la formulation des expressions par chacun de leurs membres. Un comité est constitué de chercheurs et de praticiens dans le domaine de la participation citoyenne. Il a pour mission :

- de superviser les opérations de tirage au sort des citoyens en vue de garantir leur impartialité et la transparence ;
- de fournir l'information utile et complète des membres des commissions mixtes sur les thèmes examinés ;

VOORSTEL VAN BIJZONDERE ORDONNANTIE

tot invoering van de mogelijkheid om gemengde commissies op te richten die bestaan uit bij loting aangewezen burgers en uit Brusselse volksvertegenwoordigers

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 118, § 2, van de Grondwet.

Artikel 2

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement kan, telkens als het dat nodig acht, gemengde commissies samenstellen bestaande uit bij loting gekozen burgers en uit Brusselse volksvertegenwoordigers.

De gemengde commissies bestaan uit 30 stemgerechtigde personen, van wie :

- 15 leden die worden uitgeloot onder de burgers ;
- 16 leden die worden aangewezen onder de leden van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, overeenkomstig de nadere regels zoals bepaald in artikel 23.2 van het Reglement van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

De leden van de gemengde commissies mogen zich niet laten bijstaan door experts.

Artikel 3

De gemengde commissies beraadslagen over elke door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement bepaalde maatschappelijke aangelegenheid. Dat stelt de nadere regels vast voor de samenstelling, de bevoegdheden en het mandaat ervan.

Artikel 4

Om hun werkzaamheden uit te voeren, krijgen de gemengde commissies methodologische steun, teneinde het debat en de formulering van de standpunten van elk van de leden te vergemakkelijken. Daartoe wordt een comité samengesteld uit onderzoekers en ervaringsdeskundigen op het gebied van burgerparticipatie. Dat comité heeft de volgende taken :

- toezien op de loting van de burgers, teneinde de onpartijdigheid en transparantie ervan te waarborgen ;
- de leden van de gemengde commissies nuttige en volledige informatie over de besproken onderwerpen verstrekken ;

- d'accompagner l'organisation et l'animation des débats afin de faciliter l'expression de tous les membres des commissions mixtes.

Le Parlement désigne les membres du comité chargé de cet appui méthodologique.

Si un financement du comité est sollicité, ce dernier doit recevoir l'aval du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Article 5

Les personnes ou les organismes intéressés ont la possibilité d'exprimer une opinion sur l'enjeu soumis à la délibération. Le Parlement fixe les modalités de dépôt des avis et des propositions.

Les avis et propositions reçus sont communiqués par le greffier à la commission concernée.

Article 6

Les commissions mixtes peuvent décider de solliciter l'avis de mandataires, de personnes ou de représentants d'organismes extraparlementaires et, éventuellement, d'organiser une audition.

Article 7

Les commissions mixtes adoptent un rapport, qui contient notamment des recommandations ou des avis. Les règles suivantes s'appliquent :

- les rapports des commissions mixtes sont rédigés par un commissaire désigné parmi les membres visés à l'article 2, alinéa 2, premier tiret et par un commissaire désigné parmi les membres visés à l'article 2, alinéa 2, second tiret ;
- la commission mixte ne peut délibérer ni prendre de décision que si la majorité des membres visés à l'article 2, alinéa 2, premier tiret et si la majorité des membres visés à l'article 2, alinéa 2, second tiret se trouvent réunis ;
- lorsqu'un quart au moins des membres présents ne partagent pas les recommandations et avis contenus en conclusion du rapport, celui-ci peut, à leur demande, être complété par une mention relatant les opinions minoritaires. Cette mention est transmise au secrétariat de la commission dans les 24 heures et ne dépasse pas une page standard. Elle est jointe au rapport voté par la commission.

- het verloop van de besprekingen begeleiden om de formulering van het standpunt van alle leden van de gemengde commissies te vergemakkelijken.

Het Parlement wijst de leden aan van het comité dat belast is met die methodologische steun.

Indien om financiering van het comité wordt gevraagd, moet het comité een goedkeuring ontvangen van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Artikel 5

De betrokken personen en organen hebben de mogelijkheid om een mening uit te drukken over de ter beraadslaging voorgelegde aangelegenheid. Het Parlement bepaalt de nadere regels voor de indiening van die adviezen en voorstellen.

De ontvangen adviezen worden door de griffier aan de betrokken commissie meegedeeld.

Artikel 6

De gemengde commissies kunnen beslissen om het advies in te winnen van mandatarissen, personen of vertegenwoordigers van extraparlementaire organen en, eventueel, een hoorzitting te organiseren.

Artikel 7

De gemengde commissies neemt een verslag aan, dat met name aanbevelingen of adviezen bevat. De volgende regels zijn van toepassing :

- de verslagen van de gemengde commissies worden opgesteld door een commissielid dat wordt aangewezen onder de in artikel 2, tweede lid, eerste streepje bedoelde leden en door een commissielid dat wordt aangewezen onder de in artikel 2, tweede lid, tweede streepje bedoelde leden ;
- de gemengde commissie kan alleen maar beraadslagen of beslissingen nemen als de meerderheid van de in artikel 2, tweede lid, eerste streepje bedoelde leden en de meerderheid van de in artikel 2, tweede lid, tweede streepje bedoelde leden aanwezig zijn ;
- wanneer een kwart of meer van de aanwezige leden het niet eens is met de aanbevelingen in de conclusie van het verslag, kan dat verslag, op hun verzoek, worden aangevuld met een vermelding van de minderheidsstandpunten. Die vermelding wordt binnen 24 uur aan het commissie secretariaat bezorgd en mag niet meer dan één standaardbladzijde beslaan. Ze wordt aan het door de commissie aangenomen verslag toegevoegd.

Dans les six mois de la mise en place d'une commission mixte, le rapport, ainsi que les recommandations ou les avis qu'il contient, est présenté et débattu en séance plénière. Les recommandations sont soumises au vote.

Article 8

Les commissions mixtes sont présidées par un membre élu en leur sein.

Lesdites commissions élisent deux vice-présidents, l'un parmi les membres visés à l'article 2, alinéa 2, premier tiret d'un groupe linguistique différent de celui du président et l'autre parmi les membres visés à l'article 2, alinéa 2, second tiret.

Les deux vice-présidents appartiennent à un sexe différent.

Article 9

Pour chaque liste de membres des commissions mixtes, il est nommé des membres suppléants dont le nombre est égal au nombre des membres effectifs augmenté d'une unité. Les suppléants des membres visés à l'article 2, alinéa 2, premier tiret sont tirés au sort, selon le même mode que les membres effectifs. Pour les membres visés à l'article 2, alinéa 2, second tiret, il est nommé des membres suppléants selon les procédures en vigueur dans le Règlement du Parlement.

Magali PLOVIE (F)
Zoé GENOT (F)
Bruno DE LILLE (N)

Binnen zes maanden na de oprichting van een gemengde commissie, worden het verslag, alsook de aanbevelingen of adviezen, aan de plenaire vergadering voorgelegd en besproken, en wordt erover gestemd.

Artikel 8

De gemengde commissies worden voorgezeten door een uit hun leden gekozen lid.

De commissies kiezen ook twee ondervoorzitters, de ene uit de in artikel 2, tweede lid, eerste streepje bedoelde leden en de andere uit de in artikel 2, tweede lid, tweede streepje bedoelde leden.

De twee ondervoorzitters zijn van een verschillend geslacht.

Artikel 9

Voor elke lijst van leden van de gemengde commissies worden plaatsvervangende leden benoemd, waarvan het aantal gelijk is aan het aantal vaste leden vermeerderd met een eenheid. De plaatsvervangers van de leden bedoeld in artikel 2, tweede lid, eerste streepje worden op dezelfde wijze geloot als de vaste leden. Voor de in artikel 2, tweede lid, tweede streepje bedoelde leden worden de plaatsvervangende leden benoemd volgens de geldende procedures in het Reglement van het Parlement.